

ARCHA

Zpravodaj o výchově a využití volného času dětí a mládeže

Česká asociace studentů psychologie
Bruselská mise Pavla Trantiny
Turistický oddíl jako něco víc

...jako hobby

Slovo „hobby“ mě poslední dobou trochu rozesmává. Pro to, kde všude ho slyším a proč.

Jako chovatelé děláme pro děti plno zajímavých akcí, od výstav drobných zvířat přes speciální chovatelské tábory, mezinárodní soutěže až po veřejné zabíjačky. Ne, nebojte, to je vtip, ty zabíjačky opravdu neděláme...! Ale jako hobby je někdo určitě má. A to je právě ono.

Každý, kdo pracuje s dětmi, vedoucí oddílů či spolkový funkcionář umí plno věcí, které se snaží co nejlepší formou předat dětem. Těm, které v ideálním případě převezmou jeho dobrovolnou práci. Měly by být za deset, dvacet let na jeho místě a učit – nebo pomáhat učit – nové děti v kroužcích, klubovnách a oddílech všemu tomu, co se právě tam samy naučily.

Leckoho možná napadne: takový vedoucí si to musí náramně užívat, má svůj zástup obdivovatelů, již ho poslouchají, respektují a cokoli udělá, děti s úžasem sledují. A doma nebo jinde – vědomě či nevědomky – napodobují. Jenže ono to tak jednoduché právě není...

To, že vedoucí ovlivní děti ve svém kroužku či oddíle, je asi každému jasné. Co ale musel vykonat, aby se stal oním uznávaným vedoucím, zůstává už řadě lidí utaje-no. Musel někam do školy? Kde máme jistotu, že to, co děti učí, sám opravdu umí? A chtějí se děti vůbec něco učit? Vždyť je to jejich volný čas, kdy chodí „do kroužku“, tak ať si tam hlavně odpočinou od školy a nic se proboha neučí...! Kdo nějakou z těchto hlášek už někdy neslyšel, asi nepotkal žádného rodiče či funkcionáře. Děti ale přece samy dobře vědí, co je pro ně dobré. Když je to bude někde bavit, jednoduše tam chodit budou, a když ne – nebudou. Zajistíme jim důležité aktuál-

ní informace, a rozhodnutí už nechme na nich. Vytvoříme třeba podmínky soutěže (u nás chovatelů) a buď se někdo bude chtít zapojit, anebo ne.

Způsobů, jak formovat děti díky jejich hobby, je asi tolik, kolik je rodičů a funkcionářů dohromady. V rámci mateřské organizace už pár let bojujeme o to, aby si mládež mohla o sobě rozhodovat sama a volit své zástupce. Nemyslím tím jen děti, ale i ty, kteří s nimi pracují a znají jejich myšlení a potřeby. Místo toho nám všichni ostatní, kteří s dětmi nepracují, říkají, že oni přeci vědí naprosto přesně, co ty naše děti chtějí, protože oni už mají své vlastní děti a sami byli dětmi. A vedoucí-praktik jim těžko vysvětlí: aby se takový člen mohl realizovat v jakémkoliv spolku, potřebuje si rozhodovat o těch aktivitách trochu sám a ne mít jen omezení a záka-zy. Praktik to ví: děti a jejich výchova jsou zase jeho hobby.

Proč vedoucím, kteří s dětmi pracují, mnohdy připadá, že jejich vedení jim neumí připravit vhodné podmínky? Není tam vedení právě proto, aby zajistilo, že nápady a plány základních článků a oddílů se mohou uskutečnit? Aby v tom vedoucím pomohli, a ne jim to zakazovali? Mnoho vedoucích si to myslí a právo participovat na svém programu považuje za základní, stejně tak i já. Chci mít široký pedagogický prostor a ne jen hubenou uličku, kudy všichni musíme povinně projít a na konci buď ANO, nebo NE. Svobodomyšlní vedoucí ale nebývají u funkcionářů příliš oblíbení, ba právě naopak. Jsou pro ně těmi stálými nespokojenci, co pořád něco chtějí a na něco upozorňují. Copak nevědí, že „i ten funkcionář to přece dělá jako své hobby“? Tak proč ho má nějaký kluk s pár dětmi v kroužku „honit jako nadmutou kozu“, když on má přece tolik jiných starostí...?

A jsme zpátky na začátku. Ten pro mne trochu úsměvný termín „hobby“ nemá být *obranou*, má být tím pravým *důvodem*. Niternou motivací proč jít s elánem z práce: že mě čeká ještě nějaká další činnost, činnost pro druhé.

Pokud všichni konáme cosi dobrovolně, mělo by nás v tom úsilí také něco spojo-vat. Děláme to srdcem a rádi a mělo by nás to naplňovat. Bylo by přeci hezké, aby nás to naše hobby opravdu bavilo. A je už pak vcelku jedno, jde-li o opravu střechy spolkové budovy, výstavní fundus nebo výlet s dětmi do zoo. Děláme to pro naše následovníky, budoucí členy, nyní děti. A ony to jistě cítí a vidí. Ať už o tom mluví-me, anebo nemluvíme.

Vlastimil Jura ml., Český svaz chovatelů
Autor je členem představenstva ČRDM

Zpravodaj ČRDM o výchově a využití volného času dětí a mládeže

Registrace
Ministerstvem
kultury: MK ČR 8135
Tematická skupina 13/A8,
ISSN 1212 – 5016
Podávání novinových zásilek
povoleno Českou poštou, s.p.,
odštěpný závod Přeprava,
č.j. 1259 / 99
ze dne 29. 3. 1999

Redakce:
Jiří Majer – vedoucí redaktor
Adresa redakce:
Česká rada dětí a mládeže,
Senovážné náměstí 977/24,
110 00 Praha 1
tel.: 211 222 870
e-mail: archa@crdm.cz
IČO: 68379439

Sazba a lito
Michala K. Rocmanová,
akad. mal.
Tiskne REFOS, Praha
Fotografie z archivu ČRDM
a jejich členských sdružení.

16. ročník
Toto číslo vyšlo
v dubnu 2015.

Foto na titulní straně
Jana Nováčková, Český svaz
chovatelů: A. Kratochvílová
a její šampion v Králičím hopu
– Hopík

Zpravodaj Archa je nekomerční
tiskovinou, která není určena
k prodeji.

Podrobné informace
ke zpravodaji Archa lze nalézt
na internetové adrese
archa.crdm.cz

EDISON

Každý den se setkáváme s nepochopením a nesnášenlivostí. Čím je to způsobeno? Možná je to jenom nedostatkem informací o druhých, řekla si skupina lidí z mezinárodní studentské organizace AIESEC a rozhodla se s tím něco dělat.

Nikdo z nás nechce žít ve světě plném předsudků, a proto vznikl projekt EDISON. Má pomoci českým žákům porozumět ostatním kulturám inovativní cestou. Ne každý má možnost procestovat celý svět, zažít ho tzv. na vlastní kůži; čeští žáci a studenti však mohou i přesto poznat lidi z celého světa osobně a vidět jejich kulturu z blízka.

Jak je to možné? Každý rok přijede do České republiky několik stovek ZAHRAŇIČNÍCH studentů, kteří se rozhodli děti v naší zemi seznámit se svojí zemí. Skupina pěti až osmi studentů tráví jeden celý týden v základní nebo střední škole, která se projektu účastní. Zábavnou formou tam představují svoji zemi, zvyky a kulturu.

Stážisté denně tráví několik hodin na půdě školy, kde si s žáky povídají, hrají s nimi hry, ukazují fotografie nebo tančí své národní tance. S dětmi komunikují výhradně anglickým jazykem, což je živým důkazem toho, že je velice důležité se učit cizí jazyky již na základní škole. Žáci jsou motivováni cizí jazyk používat, i když si správností svých výkonů nejsou zcela jistí, a zároveň vidí reálný důvod se jej do budoucna učit s větším úsilím.

Při osobním kontaktu s konkrétním člověkem z dané země lze velice snadno odbourat jakékoli předsudky a zároveň zamezit jejich vzniku v budoucnosti. Toto považujeme za velice důležitou část projektu EDISON. Žijeme v době, kde jsme již od útlého věku zahlceni informacemi, které utvářejí náš názor na jisté věci. V časech strachu z terorismu se nemůžeme divit, že již žáci na

základních školách mají antipatie k různým náboženstvím nebo konkrétním zemím. Projekt EDISON dětem tedy zprostředkovává informace, díky nimž si samy mohou utvořit názor na některé situace. Přátelství a porozumění přece nezávisejí na rase či vyznání. Vzájemná komunikace nezávisí ani na věku. Vzhledem ke školnímu prostředí přítomnost zahraničních stážistů samozřejmě zasáhne i pedagogy – a také pro ně bývá velice poučná.

Kromě času stráveného školní výukou je další prostor pro společné aktivity po škole. Téměř každý žák velice rád ukáže zahraniční návštěvě zajímavá místa a zvyky svého bydliště a hrdě pomáhá s překladem pro ty méně zdatné v anglickém jazyce. Společné výlety a zážitky bývají vždy nedílnou součástí průběhu EDISONu.

Díky novému impulsu a neobvyklým zážitkům se často projevují i méně komunikativní žáci, a tak mohou získat lepší sebedůvěru.

Za zmíněným projektem nestojí pouhá náhoda, jedná se o stovky hodin práce, která vlastně nikdy nekončí. Tuto práci naše týmy dělají bez nároku na finanční ohodnocení. Proč to tedy děláme? Protože věříme v to, že EDISON je projekt, který opravdu funguje. Věříme, že nikdo se nerodí s názorem na určitou skupinu lidí. Tento názor si utváří s věkem, a pokud se nám podaří odbourat předsudky co nejdříve, budeme my nebo naše děti žít ve společnosti, kde spolu lidé vycházejí bez negativních postojů.

Tento cíl se možná zdá nereálný, ale pokaždé, když vidíme úsměvy na tvářích dětí, které si užívají přítomnosti našich stážistů, víme, že jsme mu zase o krok blíž.

Libor Uhlík

Proč nás tak baví být (s) dětmi?

Je horké letní odpoledne a naše tábořiště zeje prázdnotou. Jen v kuchyni náš kamarád a kuchař v jednom vytváří dobroty pro naše hladové žaludky. Je ticho. Z lesa za kuchyní se sem tam ozývají výkřiky a smích. A nejsou jen dětské.

My instruktoři jsme veselá kopa. Myslím, že jinak by to ani nešlo. Děti by s námi nevydržely, byla by s námi nuda. Všichni z nás si prošli obdobím, kdy byli součástí oddílu jako děti. Nejdříve jako ti nejmenší, co věčně jen při hrách zdržují, protože mají malé nožičky. Ale zase se lépe nesou. Časem jsme vyrostli a ti schopnější z nás se stali kormidelníky družin, plnili bobříky a vyhrávali bodování. Ti nejlepší pak měli možnost zapálit závěrečný slavnostní oheň. A teď jsou z nás instruktoři a vedoucí. Tak už to v našem zámku chodí: „žezlo“ si předáváme postupně, když vše „odkoupáme“ od starších a ti se vydají založit rodinu a mít své vlastní malé „vodáčky“. Pořád jsme ale jedna velká rodina.

jako jsou elektřina či teplá voda:-) Spíme ve stanech, koupeme se v rybníce a jíme z ešusu. Na Kadově jsme vůbec nejradši, tam máme absolutní klid, jsme obklopeni jen přírodou. Jednou za dva až tři roky jezdíme na větší, vícedenní výlet do vzdálenějších míst, letos nás čeká Národní park Podyjí, za sebou už máme třeba i České Švýcarsko, Krkonoše nebo Jeseníky. Snažíme se, aby naše činnost přesahovala i náš vlastní oddíl. Proto každoročně pořádáme závody na lodích a celodenní městskou hru, do kterých se zapojují i další dětské oddíly z našich Strakonice. A jelikož jsme oddíl turisticko-vodácký, jezdíme v létě na vodu na svých kánoích. Snažíme se dělat i další prospěšné činnosti, a tak každoročně sbíráme odpadky z břehů Otavy v okolí města...

tu akcí s dětmi, trávíme s nimi volný čas, jezdíme s nimi na výlety, hrajeme s nimi hry, přebíráme za ně odpovědnost. Občas se nad tím vším podivují i sami rodiče našich dětí. Došla jsem k závěru, že jsme s dětmi rádi, protože i my se s nimi dokážeme cítit jako děti. Možná proto jsme všichni dohromady skvělá parta a s dětmi jsme vlastně kamarádi. Neděláme rozdíly ve věku ani pohlaví, do našeho oddílu chodí děti od první do deváté třídy, holky i kluci. To považuji za neskutečnou výhodu. Je zajímavé pozorovat, jak se od sebe

Přemýšlela jsem, proč to vlastně všichni děláme. Vymýšlíme a pořádáme spous-

S naším dětským turisticko-vodáckým oddílem vymýšlíme spoustu aktivit. Přes rok máme každý týden schůzku, při které hrajeme hry a procvičujeme svoje zálesácké dovednosti. Od morseovky, přes uzly až po buzolu. Pravidelně jezdíme na víkendové akce. Vyvrcholením celoročních aktivit je tří-týdenní tábor na naší základně nedaleko Kadova u Blatné, kde svoje znalosti konečně pořádně naostro vyzkoušíme. Na táboře se teprve utuží naše kamarádství a odolnost. Tři týdny v kuse jsme všichni neustále spolu, děti i vedoucí, bez veškerých moderních vymožeností,

děti učí. Ty malé hledají ve starších své vzory, ty starší se zase učí odpovědnosti a péče o ty menší. Dohromady dokáží výborně spolupracovat a držet zajedno. Věřím, že tohle všechno by nebylo možné, kdyby děti necítily pohodu i z naší strany, tj. od vedoucích, dospělých. I my jsme velcí kamarádi, protože jsme spolu v oddíle vyrostli. A už teď se těšíme, až ty naše děti budou vycházet základní školy, přidají se k nám jako instruktoři a časem se taky budou podílet na vedení oddílu.

Zkrátka a dobře, jsme taková velká rodina. S dětmi se dokážeme „vyblbnout“ a zasmát, stejně jako ony s námi. Dovedeme „povolit uzdu“ a ukázat dětem

naši „dětskou stránku“. Přitom dokážeme nést odpovědnost za celý oddíl. Doufejme, že nám to vydrží klidně celý život, a že se k nám noví malí vodáči

budou jen hrnout. Není nad to, když můžeme trávit čas společně!

Lenka Chalupská
oddíl Podskaláček, TK Podskalí Strakonice

Turistický oddíl jako něco víc

Každého baví něco jiného, jasná věc. My rádi vyrážíme s partou dětí a kamarádů do přírody, kde trávíme svůj volný čas daleko svobodněji a pohotověji než ve víru velkoměsta.

V době orientované na výkon bývá pro lidi často nepochopitelné, „k čemu“ takový spolek je. Tomu, kdo tuto otázku

položí, na ni těžko odpovíte – je totiž z trochu jiného světa. Nehodnotím, zda z lepšího či horšího, zkrátka z jiného. Výsledky z fotbalových tréninků, kurzů angličtiny či hry na hudební nástroj jsou lehce hmatatelné: dítě něco umí. Něco, čím se může pochlubit rodičům a rodiče se zas mohou pochlubit svým dítětem ostatním...

Z našich výprav se vrací zablácené děti vonící kouřem z táboráku, co hrdě hlásí, že ušly dvacet kilometrů. Na první pohled žádná speciální schopnost. Ve skutečnosti se za tím ale skrývá něco mnohem většího.

Jedna z těch věcí jsou jistě neopakovatelné zážitky, které zůstanou na celý život. Dobrodružství, poznávání nových míst, schopnost naučit se vidět v přírodě nové věci... A také nesmíme zapomenout na to, že se děti rozvíjejí v samostatnosti – schopnosti se o sebe postarat.

Za nejdůležitější ale považuji to, že se děti naučí fungovat v různorodém kolektivu. Vážít si ostatních. Naučí se přijímat odlišnosti u druhých. Navazují

opravdu silná přátelství. Kamarádství, které upevňuje každé léto tábor v divočině, má odlišnou kvalitu od přátelství s někým, s kým sedíte jen v lavici ve škole.

Nejhezčí mi přijde, že se děti v našem oddíle (ale předpokládám, že i ve všech podobných spolcích) naučí si navzájem pomáhat. Nedávno cestou z víkendovky, která byla poměrně náročná, větší

děti nabízely mladším, že jim pomohou s batohy. Aniž by jim to kdokoliv musel říkat, prostě to udělaly samy od sebe. To je ještě víc než samostatnost – schopnost postarat se o druhé.

A to je i ten důvod, proč se my, jako vedoucí, ve svém volném čase zcela bez touhy po finanční odměně, pouštíme nadšeně do všech těchto akcí. Zážitky a výlety jsou jistě pěkná věc, nachozené kilometry navíc zdraví prospěšná, ale tento přesah je přesně to, co z těchto činností, které by člověk mohl zažívat i jinde, dělá něco mnohem víc.

Prostě být při tom, když se dějí různé malé zázraky. To vám nic jiného nedá.

Jarka Bednářová
TOM Súvy, Praha 8

Hudba je radost

„Janko, mohla bys napsat článek do Archy? Napiš ho sama za sebe, tak, jak Ti to je přirozené.“ Jednoduchá věta, která spustila koloběh přemýšlení, vzdychání, ochkání.

Ano, někdy jsem něco psala, ale byly to hlavně rozhovory nebo faktografické články. Tentokrát je to v podstatě slohovka na dané téma. Ale doba slohovek je u mě dávno zapomenutá, teď jí žijí moje děti. Sama za sebe? Jsem matikářka, i když milující hudbu, ale matikářka. Mám ráda vzorečky, logiku, systém. Na otázku nejraději odpovím ano/ne. Jak napíše něco matikář? Nakonec mě všechny tyhle úvahy vedly k hlubokému přemýšlení, proč jsem si na křižovatce života vybrala práci v neziskovce a ne ve

byly přetíženy. Nebo neudělaly nic a byly demotivované špatnými známkami. Uzavřený kruh, z něhož nevedla cesta ven. Když jsem dostala nabídku pracovat v neziskové organizaci Blízký souseď, z. s., byla to pro mě výzva na skloubení dvou cest ve využití volného času dětí. Vytvořit ze dvou protikladů – povinnosti a oddechu, práce a hobby – jeden celek, který bude příjemný dětem i mně a přinese nám všem trvalou hodnotu do života... A tady dostala prostor moje druhá „srdcovka“, hudba. Na hudební kroužek ke mně chodí fantastické děti. Hudba je naše společné hobby, které nás všechny sblížuje. Hudba je cestou, po níž můžeme kráčet, ona nám všem otevírá nové dimenze v životě. Skrze písně se učíme společné radosti, sdílení, ale i vzájemnému respektu. Hudba postupně zavádí systém do chaosu, učí pravidla v nepořádku, upevňuje vztahy, buduje charakter. Zaspívat společně píseň za doprovodu kytary se nedá udělat hned, chce to čas. Skrze písně vidí rodiče, že jejich

děti jsou schopné něco se naučit, získávají naději do budoucna. Postupně vidí, že to jde. A ono to pak jde i v jiných oblastech. Už od rodičů neslyšíme: „Z něho stejně nic nebude.“ Mění se přístup dětí k sobě, rodičů k dětem. Jsou na sebe hrdí, ne falešnou hrdostí, ale na základě dobře odvedené práce. A to je to, co posune člověka vpřed. Vede ho to k pokoře, úctě k druhým, k respektu. Tady vzniká prostor pro vyšší a trvalé hodnoty v životě. Práce s dětmi ze sociálně znevýhodněného prostředí a jejich rodiči je plná

školství.

Matematiku mám ráda, už jako dítě jsem ji vysvětlovala spolužákům na ZŠ, pak na gymnáziu. Vysvětlování matematiky je moje „srdcovka“. Realita ve školství mě neodradila, bavilo mě to a výsledky se dostavovaly. Narážela jsem však stále na neuspokojivé řešení špatného prospěchu některých žáků. Jednoduše: co s tím? Když měl někdo špatné známky, každý to chtěl řešit doučováním. Já jsem však vnímala, že chyba je mnohdy jinde. Ve špatném využití volného času dětí. Chyběl jim aktivní oddech, děti byly přetížené, nebo naopak apatické a líné – doma nezregenerovaly. To vedlo k tomu, že ve škole nevnímaly, nepochopily nové učivo, musely chodit na doučování – a zase

nepředvídatelných situací, na které je potřeba reagovat s profesionálním nadhledem, a je nutné zachovat si odstup. Romské etnikum má svoji mentalitu, kterou musíme respektovat a zohlednit. Avšak tahle práce není jenom zaměstnání, je to poslání. Naše práce není „jenom“ naplnění volného času dětí. Je to jedna strana mince, kde na její druhé straně je vzdělávání. A tohle se u nás děje skrze kroužek deskových her, výtvarný kroužek, hudební kroužek, doučo-

vání, výlety do přírody, tábory, návštěvy ZOO, bazénu, vystoupení na Rombihu, skrze pomoc maminkám, které se ocitly v problémech. To vše pomáhá budovat důstojný život Romů mezi námi.

Máme radost z dávání, děti mají radost z přijímání. Ale to není konec. Protože i děti dávají: své nadšení, radost, ale i pomoc bližním, jako např. účastí na Tříkrálové sbírce.

Pochopila jsem, že když chci efektivně naplnit volný čas dětí, musí být moje

práce zároveň mým hobby. Jenom tak můžu děti vést k pořádku a předávat jim životní hodnoty potřebné k formování jejich osobností způsobem, který pro ně není jenom další povinností. Je to pro ně čas, který sami od sebe vyhledávají, je to pro ně čas, kdy po zazpívání písní chtějí počítat příklady z matematiky a mají z toho stejně velkou radost.

Janka Papcunová
www.blizkoused.cz

Táborský víkend na téma „Tramenské výrobky“

O víkendu 6.–8. 3. 2015 proběhl v prostorách pražského ústředí České táborské unie víkend zaměřený na tramenské výrobky.

Zúčastnili se kamarádi z Jihočeské, Vysočedočeské a Labsko-sázavské oblasti. Celkem se o víkendu setkala 12 kamarádů.

Již v pátek večer byl kurz zahájen připraveným programem. „Sepsali jsme na lístečky očekávání od společného víkendu. Po vzájemném představení a krátké seznamovací hře jsme si promítali dokument mapující český tramping v sedmdesátých letech,“ popsala první večer Klára Vlášková, členka táborského klubu Casiopeia z Českých Budějovic.

Po sobotní snídani zahájili organizátoři odborný program, který trval až do večerních hodin. Účastníci se učili základům práce se dřevem, voskové a savové batiky, práci s kůží, korálkování či drátkování. Večer vyplnila aktivita s názvem Čajovna. Při zapálených svíčkách jsme hráli na kytaru a popíjeli čaj. Většina poté začala vyrábět indiánské lapače snů. Některé výrobky byly opravdu velmi povedené a nestyděl by se za ně žádný profesionál. V neděli dopoledne byl program vyplněný takzvanými tvořivými dílnami. Zde měl každý z účastníků možnost vyrobit si další svůj výrobek, díky znalostem získaným z předchozího programu. Většinu účastníků zaujala výroba tramenských „placěk“, některé motivy byly velmi originální. Počasí nám přálo, a tak se sluníčku podařilo

vysušit všechna vyrobená trička. Každý z účastníků si z kurzu odvezl vlastnoručně vyrobené tramenské placky, dřevěné tramenské bolo s vypálenými motivy, dvě batikovaná trička (vosková a batika + batika Savem), indiánský lapač snů, drátkovaný kamínek + hrníček, a především mnoho krásných vzpomínek.

Celým kurzem provázel účastníky Jiří „Wohryzek“ Zatřepálek a Tereza „Terka“ Somrová. „Chtěli bychom tento kurz pořádat ještě jednou letos na podzim, až počasí venku nebude nahrávat výletům

do přírody. Cílem kurzu nebylo pouze naučit účastníky tvořit tramenské výrobky pro výzdobu tábora či kluboven, ale především vytvořit dobrou partu kamarádů,“ řekl vedoucí akce Jiří „Wohryzek“ Zatřepálek. A to se myslím organizátorům zdařilo.

Velmi děkuji za pozvání na tuhle akci. Pevně věřím, že načerpaná inspirace pro plno dalších výrobků ozdobí klubovny některých táborských oddílů.

Jaromír „Jager“ Vaněček

Nezapomenutelná zima? Vyrazte s dětmi na Apaluchu!

Znělo to od začátku jako výzva. Vzít šestiletého kluka a vydat se s ním, s partou podobně bláznivých rodičů a medvědicí Apaluchou do zasněžených hor na týdenní kurz zakončený tábořením na sněhu.

Prázdninová škola Lipnice pořádá různé kurzy, včetně kurzů pro rodiče s dětmi. Apalucha, jejíž první ročník se odehrál loni a druhý se chystá na příští zimu, je mezi nimi výjimečná. Je to totiž jediný kurz, kde se děti a dospělí mohou společně dosyta vyřádit v zimní přírodě. A že taková zima v českých horách příležitostí k hrám a dobrodružství skýtá!

Ale vezměme to pěkně popořádku. Apalucha začala seznamovacím podzimním víkendem, který se nám bohužel odehrál celý na blátě, jakkoli teoreticky už měl být sníh. Ale nevadilo to. Pobavili jsme se a seznámili jsme se jak mezi sebou, tak hlavně s medvědicí Apaluchou a jejím příběhem, který nás (a hlavně děti v podobě pohádek na dobrou noc) pak provázel celým kurzem.

Abychom se dostatečně připravili a také natěšili, Apalucha nám rozdala domácí úkoly. A tak se přes Vánoce vybarvovaly tabulky, učily písničky, provozovaly přípravné aktivity a především se otužovalo studenou sprchou, což se ne vždy setkávalo u dětí s pochopením;-)

A pak konečně přišel čas hlavního kurzu. Na většině našeho území nebylo po sněhu ani památky, ale Apalucha našťastí vybrala místo hluboko v Rychlebských horách, kde bylo sněhu pro naše účely dosti. A tak nám začal mrazivý týden na Medvědí boudě, týden plný her a aktivit, pohádek a zpívání, týden bez mobilního signálu, počítačů a civilizace, týden, kdy se ukázalo, že i zima je skvělé roční období pro pobyt v přírodě.

Děti si brzo zvykly na čištění zubů u pra-

mene a zdálo se mi, že den ode dne přicházely ráno méně a méně oblečené, jak si uvědomovaly, že člověk nemusí být vždycky v zimě venku zachumlaný v osmi vrstvách oblečení.

Každý den byl nabitý událostmi. Jednou se pořádaly závody psích spřežení, kdy se tatínkové trumfovali v konstrukci saní a děti pak táhly jako o život, jindy jsme společně stavěli opravdovou jurtu, v níž se pak odehrávaly kouzelné společné večery a kam nás chodila navštěvovat medvědice Apalucha. A do toho spousta menších her a sněhového tvoření. A kdo se při hrách venku dostatečně nezahřál pohybem, toho pak pokaždé uvítala Medvědí bouda příjemným teplem a vůní něčeho dobrého na zub.

Jak čas postupoval, víc a víc se mluvilo o Expedici. O závěrečné výpravě a táboření venku na sněhu. Účastníci byli dostatečně poučeni už na přípravném víkendu, a tak byli všichni vybaveni jak věcmi, tak informacemi, aby cestu i mrazivou noc v pohodě zvládli. A zvládli. Všechny děti byly mimořádně statečné, šlapaly, nosily dřevo a pomáhaly, kde mohly. Večer u obrovské vatry byl pro ně i rodiče zážitkem, na jaké se nezapomíná.

Malá medvíďata i dospělí účastníci se toho o sobě na Apaluše hodně dozvěděli. Třeba to, že děti není potřeba před zimou chránit, že si s ní dokáží docela dobře poradit a užijí si v ní spoustu le-

grace. A děti zas viděly mnohdy poprvé rodiče v zimě celý den venku bez lyží. Takže my určitě jedeme i příští zimu. Snad se nám bude hodit i písnička, co jsme se naučili: „Nahoře na severu

je grónská zem, žije tam medvědice s medvíďetem...“ Pojedte taky!

Tomáš Mrkvička,
účastník Apaluchy a elév PŠL

Liga lesní moudrosti – plnění Orlich per

Zeptáte-li se některých členů Ligy lesní moudrosti, co je náplní jejich celoročního programu a výprav,

odpoví vám různě: táboření a putování do přírody a její poznávání, střelba z luku a nejrůznější sportovní hry a aktivity, vyrábění indiánských doplňků na táboření a mnoho dalších různých činností... Na čem se ale většina shodne, je plnění Orlich per.

Symbolická Orlí pera jsou oceněním nejrůznějších úkolů (tzv. činů) z oblasti pobytu a sportu v přírodě, znalostí přírody, historie a filozofie, rukodělných a uměleckých dovedností, péče o životní prostředí či práce pro druhé.

Během posledních tří let vznikly v rámci projektu Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost (OPVK) Činy mluví aneb Cesta k odpovědnosti – odpovědnost za sebe sama i za druhé skrze prostředí neformální výchovy (CZ.1.07/1.2.00/27.0056) tři publikace. V první fázi byly vytištěny v testovacím nákladu, rozdány celkem do padesáti dětských skupin. Ve skupinách děti mnohé činy vyzkoušely a na základě připomínek dětí i náčelníků pak byly knihy upraveny do finální podoby.

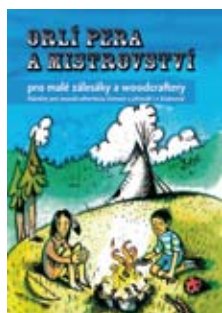

Nejobsáhlejší publikací je inovovaný *Svitek březové kůry – Kniha orlich per a mistrovství*, obsahující kompletní podmínky několika set činů pro věkové kategorie od

deseti let výše. Oproti předchozímu vydání z r. 2003 obsahuje i doprovodnou příručku *Jak pracovat s knihou Svitek březové kůry*, která je určena lidem, kteří nemají se systémem plnění orlich per zkušenosti, tj. novým náčelníkům kmenů, vedoucím oddílů z jiných organizací či lidem mimo LLM, které zajímá nejen znění podmínek konkrétních činů, ale i smysl a provázanost celého

systému. V dnešní uspěchané době, kdy je obvyklé dělat vše rychle a povrchně, stanovuje woodcraft prostřednictvím orlich per podmínky činů, které vyžadují trpělivost, důslednost a dlouhodobou snahu. Podmínky jsou často přísné, ale splnitelné pro každého.

Druhou knihou jsou *Orlí pera a mistrovství pro malé zálesáky a woodcraftery*,

určená dětem ve věku cca 9 až 15 let. Obsahuje výběr 60 nejoblíbenějších činů a pěti mistrovství, nikoliv úplný soupis všech činů pro tuto věkovou kategorii. Oproti Svitku

březové kůry je kniha bohatě ilustrovaná, obsahuje i řadu motivačních textů a svým grafickým ztvárněním a provedením děti na první pohled zaujme. Předpokládáme, že by ji mohly využít nejen kmeny LLM při práci s novými členy, ale i různé skupiny mimo LLM, které by si chtěly plnění orlich per vyzkoušet.

Třetí knihou jsou *Korálkové činy pro skřítky*. Cílovou skupinou jsou děti přibližně od čtyř do deseti let. Jedná se o knížku plnou nejrůznějších úkolů na celý rok, doplňovaček a samolepek, takže ji

děti mohou využít jako pracovní sešit i vlastní deník, a plnění činů se tak pro ně může stát zábavnějším.

V rámci projektu byla kromě tištěných knížek vytvořena veřejně přístupná webová aplikace *Stoupaní na horu* (viz www.stoupaninahoru.cz), ve které si „hráči“ mohou vyzkoušet plnění některých orlich per. Atraktivní obrázky malého indiána putujícího k vrcholu hory motivují děti k tomu, aby se snažily plnit další a další úkoly. O tom, že se hra líbí, svědčí i narůstající počet hráčů, který již přesáhnul stovku.

Od ledna 2015 jsou knihy za nákladové ceny k mání na Lize lesní moudrosti (viz <http://www.ligalesnimoudrosti.cz/cs/publikace>) i pro další zájemce. Z předchozích ohlasů je patrné, že o publikaci je zájem i ze strany veřejnosti. Hlavní však je, že se líbí dětem a že je motivují k tomu, aby se radovaly z pobytu v přírodě a bavilo je odhalovat její kouzla a tajemství. Smyslem plnění Orlich per není překonat ostatní, ale sebe sama.

Kamila Lunerová – Maqiyémi
a Jitka Koutenská – Woapewin

Dvě otázky pro držitele Ceny Přístav 2014

Osobností, které obdržely výroční ocenění České rady dětí a mládeže za rok 2014, jsme se zeptali:

- 1/ Který svůj počin ve prospěch dětských neziskovek pokládáte za nejpřínosnější, máte z něj největší radost?
- 2/ Jakou máte osobní zkušenost s organizacemi zaměřenými na práci ve prospěch dětí a mládeže?

Miluše Horská
místopředsedkyně Senátu

1) Jako politička jsem se obklopila organizacemi, které dlouhodobě bojují za nastavení systému fungování a financování nestátních neziskových organizací (NNO). S každou změnou vedení ministerstev vezmu zástupce NNO a ptáme se – „chcete nás?“ Tím největším počinem mohl být příslib víceletého financování v roce 2013 týden před tím, než padla vláda. Při projednávání zákona o dětských skupinách jsem vyjednávala s ministryní práce i poslanci vhodnější nastavení zákona, který v tu dobu, dle mého názoru, nebyl správně nastaven.

Doufám, že nejpřínosnější počin ve prospěch dětských neziskovek ještě přijde. Mým dosavadním cílem je vytvoření skupiny poslanců a senátorů, která by se zavázala k otevřené komunikaci s neziskovkami při přípravě zákonů.

2) Práci s dětmi se věnuji od svého mládí, vystudovala jsem pedagogickou fakultu obor první stupeň a později speciální pedagogiku.

Považovala jsem za přirozené s dětmi pracovat. 23 let vedu školu SVÍTÁNÍ v Pardubicích, která je neziskovou organizací pracující s dětmi s mentálním a kombinovaným postižením. Zhruba před 15 lety jsme daly dohromady pardubické neziskové organizace a vytvořili koalici nevládek Pardubicka. Mezi členy koalice patřily či patří Klub hurá kamarád, Altus Chrudim, pardubičtí

Salesiáni Dona Bosca, ale i ekologické NNO a další, které se více či méně přímo starají o volný čas dětí, nevyjímaje nízkoprahová zařízení. Osobně mnohé aktivity zaštiťují v rámci kraje, dnes i republiky. S problémy neziskovek se seznamuji jako členka rady Koalice nevládek i v Senátu na pravidelných setkáních se zástupci střešních organizací NNO.

Martin Vysoký
starosta obce Řepice

1) Obecně vytváření zázemí a vybavení pro dětské aktivity a pro jejich vedoucí. Takže vlastně to, že jsme trochu napomohli vlastnímu vzniku neziskovky Děti Řepice.

2) Moje zkušenost je především s Děti Řepice. Přál bych všem ostatním dětským neziskovkám tak aktivní, obě-

tavé a kreativní vedoucí. Jsou jedním z hlavních center dění v obci.

Miroslav Maršálek
zastupitel městyse Jince

1) Necítím se být celebritou. Na rozdíl od ostatních oceněných nevykonávám žádnou významnější funkci. Působím především v obci, ale i na projektech celostátního či mezinárodního dosahu. Naši mladí třeba potěšili, když na šachovém Turnaji kosmonautů vyhráli poháry věnované V. Remkem a A. Gubarevem. Vážím si zájmu dětí a jejich rodičů o účelné využívání volného času. Při propagaci v médiích i v zastupitelstvu se snažím pomoci těm z nich, kteří pracují zadarmo ve prospěch mládeže,

pro lepší – sociálně spravedlivější budoucnost.

2) Cením si působení v Pionýru. Spolupráce s ostatními vedoucími a funkcionáři je dlouhodobě na vysoké úrovni a hlavně jsou při ní na prvním místě děti (nikoliv osobní zájmy nebo snaha se zviditelnit). Nepodléhá komerčním a politickým zájmům. Vážím si ale i spolupráce např. s Klubem českého pohraničí, Česko – ruskou společností, sportovci a Kulturním střediskem v Jincích.

Armádní generál

Petr Pavel

náčelník Generálního štábu Armády ČR

(na téma *Ceny Přístav se vyjádřil při příležitosti jejího předání na Generálním štábu AČR*)

„...Já si toho (ocenění) moc cením – a nejenom, co se týká mě jako osoby, protože to samozřejmě potěší, ale i pokud se jedná o armádu a její spolupráci s Radou... Musím říct, že ve spolupráci, kterou jsme navázali (s neziskovým sektorem) například se Stonožkou nebo v rámci Bambiriády – jakkoliv může na první pohled vypadat tak trochu neousourodě – vidím velký smysl. A to pro

obě strany. Protože pro nás to znamená možnost dát o sobě vědět veřejnosti – té části veřejnosti, na kterou bychom se hlavně chtěli zaměřovat: mladé generaci. Aby vůbec věděla, k čemu tu armáda je, jaká vlastně je. Že je úplně jiná, než ta, kterou známe z vyprávění z minulosti. A že stereotypy by se měly začít utvářet nově. Aby si i prostřednictvím kontaktů s vojáky měli možnost (mladí) uvědomit, že to není žádná uzavřená společnost, ale že jsou to lidi z (jejich) okolí: většina z nich normálně funguje ve svém prostředí. Spousta lidí, kteří ve svém příbuzenstvu mají nějakého vojáka, o tom ví víc než ostatní. Ale ti ostatní mají pořád představu, že je to taková malá izolovaná skupina lidí zvláštních, možná mentálně posunutých někam jinam, mimo běžný standard. Faktem

je, že ta interakce je oboustranně prospěšná. My si toho ceníme – a já věřím, že až se podaří najít nějakou novou formu (Bambiriády nebo podobné akce ČRDM), tak určitě z naší strany bude snaha na ní spolupracovat dál...

My jsme se nikdy nesnažili nějak „tlačit na pilu“, nikdy jsme tam (na Bambiriádě) nedělali náborové akce... Snažili jsme se, aby děti rozuměly tomu, co děláme, viděly to, s čím děláme, a dokázaly si představit, „o čem to je“. Ale nesnažili jsme se nikomu nic vnucovat. Myslím si, že je to také jediná možná forma, protože cokoli budeme někomu vnucovat, tak se mu začne dřív nebo později přejídat...“

Videozáznam z předání mimořádné Ceny Přístav arm. generálovi Petru Pavlovi najdete pomocí QR kódu.

Máte i Vy svůj tip na osobnost, která by podle Vašeho názoru zasloužila ocenění, o kterém se píše na této dvoustraně? Podmínky a formulář najdete na www.pristav.crdm.cz

Bambiriáda končí, nahradí ji časem jiný projekt

Bambiriáda, kterou 16 let po sobě pořádala Česká rada dětí a mládeže (ČRDM), končí. Letos se neuskuteční, a v budoucnu ji má nahradit odlišný prezentační projekt – pod jiným názvem a nejspíš také v jiném termínu. K tomuto závěru dospěli členové Představenstva ČRDM a téma rovněž prodiskutovali delegáti 42. Valného shromáždění ČRDM. Vycházeli přitom ze závěrů pracovních schůzek zástupců někdejších pořadatelských štábů z bambiriádních měst, která se v prostorách ČRDM konala 17. března 2015.

Dvě desítky podpisů na prezenční listině, hodina a čtvrt rokování, vysvětlování a argumentování... Bambiriádní projekt se dílem vyčerpal, dílem okoukal a pozbyl atraktivity v očích partnerů, respektive sponzorů. Na schůzce několikrát zaznělo, že bez jejich finančního angažmá by nešlo takto rozsáhlou akci podniknout a zajistit jí obvyklý standard, na nějž byli návštěvníci bambiriádních areálů v celé naší republice zvyklí. Ustoupit z něj by ovšem zname-

nalo poškodit nejen renomé Bambiriády jako takové, nýbrž i její pořadatelky – České rady dětí a mládeže – a všech těch, kteří pro ni po léta obětavě pracovali.

Během jednání se sice projeví odlišné názory a přístupy k danému tématu a jeho jednotlivostem, vcelku však nakonec zavládla shoda na směru, jímž se má snaha o „zviditelnování“ dětských organizací dále ubírat. Bylo řečeno: kdo chce, nechť ve svém městě či regionu, ve svém vlastním modelu prezentační akce – nikoli pod chráněnou značkou

Bambiriáda – ještě pokračuje; bez ohledu na to pak budou mít všichni možnost podílet se (také) na novém budoucím projektu. Několik měst takový zájem projevilo a akci podobnou Bambiriádě hodlá i letos uspořádat.

O podobě budoucího společného projektu a jeho názvu se má vést během letošního roku diskuse. Mělo by se nicméně jednat o akci celorepublikovou, o poznání méně okázalou než Bambiriáda, a hlavně výrazně méně finančně i organizačně náročnou.

Jiří Majer

Hlavně jsme spolu

Slovo „spolu“ má v prostředí členů České asociace studentů psychologie nejen tradiční význam, ale je rovněž názvem jednoho z jejich zajímavých projektů. Nejen na něj došla v elektronickém „rozhovoru“ pro časopis Archa „řeč“.

Kolik má ČASP momentálně členů – a pokud je to známo, kolik z nich je mladých lidí ve věku do 26 let?

ČASP, z. s. má v současnosti kolem 300 členů z řad studentů bakalářského, magisterského a doktorandského studia psychologie. Téměř všichni členové jsou tedy mladší 26 let.

Kdy ČASP vznikla, za jakých okolností, kdo k tomu dal podnět a byl – nebo je – jejím „tahounem“?

První impulz ke vzniku naší studentské asociace vznikl na olomoucké Katedře psychologie ze strany tehdejších studentů, z nichž mnozí jsou dnes našimi pedagogy. Mezi ně patří například PhDr. Matúš Šucha, Ph.D., současný vedoucí Katedry psychologie Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, PhDr. Marek Kolařík, Ph.D. či PhDr. Martin Seitl, Ph.D. Oficiálně byla ČASP zaregistrována v roce 2001 jako občanské sdružení.

V čem tkví hlavní těžiště Vaší činnosti?

ČASP, z.s. je dobrovolná nezisková asociace studentů psychologie. Mezi její hlavní cíle patří podpora komunikace a spolupráce mezi studenty psychologie, podpora aktivit studentů směřujících k široké veřejnosti, rozvoj spolupráce s profesními organizacemi a propagace psychologie a budování jejího dobrého jména.

Uveďte prosím pár příkladů vydařených akcí, nejlépe z poslední doby.

Největší akcí pro nás bývá naše každoroční konference, která je určená pro studenty, odborníky i širokou veřejnost. Letošní ročník nese název Moc emocí: Psychologie emocí a citů každodenní lidské zkušenosti a poprvé se bude konat v Praze. Přihlásilo se rekordních 500 účastníků a čeká nás velmi příjemný program plný přednášejících z řad odborníků v oblasti psychologie.

Pokud byste měl/a vybrat jeden zajímavý nápad (projekt) za nímž stojí ČASP a detailněji ho přiblížit čtenářům Archy, co byste o něm řekl/a?

Projektů máme poměrně hodně a každý je něčím zajímavý. Rozhodně největší je ovšem Projekt SPOLU, který vznikl v roce 2012 v Brně. Jeho cílem je nabídnout studentům potřebnou praxi a zá-

roveň pomáhat pacientům v nemocnicích a psychiatrických léčebnách po celé republice. V současné době tento projekt funguje na všech čtyřech našich pobočkách – tedy v Brně, Olomouci, Ostravě i v Praze.

Kromě Projektu SPOLU máme i mnoho dalších projektů zaměřených na různé cílové skupiny – na děti, studenty středních škol, duševně nemocné nebo třeba seniory.

Co myslíte, vnímají členové ČASP psychologii, respektive své působení v Asociaci jako svůj koníček – hobby? Nebo jde spíš o snahu prohloubit si znalosti a nalézt užitečné kontakty v oboru, který je bude později živit?

Setkáváme se s oběma typy členů – těmi, kteří vnímají své působení v asociaci jako koníček, i těmi, kteří se pouze snaží získat kontakty či jiné výhody. Většina činnosti ovšem stojí na lidech, kteří jsou sami od sebe aktivní a kteří pro ČASP pracují prostě proto, že je to baví.

Máte nějaké spřátelené organizace, spolky s nimiž rádi spolupracujete?

Dlouhodobě jsme členy Evropské federace psychologických studentských aso-

ciací, díky níž se pravidelně účastníme různých mezinárodních akcí, projektů a letních škol. Aktivně spolupracujeme s Uníí psychologických asociací a s Českomoravskou psychologickou společností. Velmi úzce jsme také spojeni s jednotlivými katedrami psychologie napříč univerzitami.

Nově jsme členem České rady dětí a mládeže, v níž se teprve rozkoukáváme a zvažujeme, jakým způsobem bychom se mohli na její činnosti více podílet.

Dělá Vám při Vaší činnosti něco „vrásky na čele“?

Většina činnosti nám dělá spíš úsměv na rtech... :)

Co Vás osobně na práci v ČASP asi nejvíc baví a čím Vás obohacuje?

Největší výhodou, kterou člověk prací v ČASP získá, je možnost vyzkoušet si spoustu věcí „nanečisto“ – zorganizovat kurz, řídit projekt, vést tým lidí. A když potom po letech nastoupí do práce, namísto „nevím, co mám dělat“ se dostává „aha, tohle už jsem kdysi dělal“. Je si jistější a má z čeho čerpat.

Rozhodně je to ale i o těch kontaktech.

Ne jenom ve směru k odborníkům, ale i ve směru k ostatním studentům. Možnost seznámit se s podobně smýšlejícími lidmi napříč ročníky, ale i univerzitami. A hlavně to je o tom být spolu.

Za Českou asociaci studentů psychologie, z.s.

Ondřej Vávra, prezident

Kateřina Palová, projektová manažerka

Připravil -maj-

Výběrové řízení na studijní program v Chile

Přes tři desítky středoškoláků z celé republiky dorazily ve čtvrtek 19. 2. 2015 zabojevat o roční stipendijní studijní program v Chile, který nabízí mezinárodní vzdělávací organizace AFS Mezikulturní programy, o.p.s. v Praze.

AFS působí v České republice téměř 20 let. Cílem programů kromě znalosti cizího jazyka je především porozumět odlišnostem mezi kulturami, naučit se je respektovat, a podpořit tak smysl pro toleranci. Ze své dlouholeté histo-

rie AFS ví, že taková zkušenost v období dospívání významně ovlivní osobnostní rozvoj studentů, ti jsou díky svému prožitku a znalostem ze zahraničí lépe vybaveni pro další studium i budoucí profesní a osobní život.

AFS v ČR vyslalo přes tisíc studentů na

Mezikulturní programy
Česká republika

program do zahraničí a obdobný počet mladých lidí z celého světa přivítalo na hostitelském programu.

Mimořádný stipendijní studijní program v Chile je skvělou možností pro všechny středoškoláky. Ti se přihlásili ze všech koutů ČR. Studenti absolvovali při výběrovém řízení test obecného přehledu a pohovor. Vítěznému kandidátovi se na deset měsíců změní život – stráví příští školní rok v Chile!

Jitka Blažková

Odpor vůči novele zdravotnického zákona sílí

Hlasů, které oponují překladatelům novely tzv. zdravotnického zákona, přibývá. Nestátní neziskové organizace – a nejen ony – se netají obavou z následků jejího případného přijetí.

Vůči novele se vyhranili zástupci organizací prospěšných dětem a mládeži, lidé z vedení základních škol, lídři dobrovolníků i místních samospráv menších obcí a měst. Vadí jim zejména represivní složka chystané legislativní změny, již někteří neváhají označovat za likvidační. O novele jednala Poslanecká sněmovna na schůzi zahájené 10. března; rozprava nakonec vedla k vrácení zákona zpět do jednání Výboru pro zdravotnictví. Důvodem bylo velké množství vložených pozměňovacích návrhů, které musí výbor nejprve projednat.

Širokoúhlé názorové sblížení oponentů novely se nicméně projevilo i během tiskové konference, jež se v prostorách České rady dětí a mládeže (ČRDM) konala 9. března 2015. Před novináře svorně usedli předseda ČRDM Aleš Sedláček, zástupce ředitelky ZŠ Tuchlovice Jan Bejček, předseda Sdružení pracovníků Domů dětí a mládeže (DDM) Libor Bezděk, lékař-hematolog Petr Turek (Česká táborská unie) a – aby ani průnik s komerční sférou v dané oblasti nezůstal prázdny – Miroslav Topinka, jednatel cestovní kanceláře nesoucí jeho příjmení.

Pokuty, které novela stanoví pro naše členy a další pořadatele jsou neúnosné a je potřeba je podrobit revizi," míní Aleš Sedláček. Nabídl srovnání s pokutami za rychlou jízdu, které ve výjimečných případech dosahují desetitisíce korun, přičemž ta bývá jednou z hlavních příčin smrtelných nehod. Společenská nebezpečnost je tedy neporovnatelná. Podle

Aleše Sedláčka by se novela „měla soustředit na to, aby odstranila zbytečnou administrativní zátěž pro rodiče, kteří posílají děti na zotavovací akce, a nevyužívat pořadatele – dobrovolníky v dětských organizacích, sportovce, vedoucí táborů a řadu dalších – pod obrovským strachem z likvidačních sankcí jako nástroj tlaku na rodiče.“

Ačkoliv tomu trend, zjištěný ze statistických údajů Ministerstva zdravotnictví ČR, nikterak nenapovídá, chystá se razantní zpřísnění sankcí za správní delikty na tzv. zotavovacích akcích – příkladně na letních dětských táborech. Ale nejde zdaleka jen o ně, totéž se může týkat třeba i školních výletů. Ve výčtu bodů, s nimiž kritici novely zdravotnického zákona zásadně nesouhlasí, najdeme např. i očkovaní jako podmínku účasti na škole v přírodě či zotavovací akci. „Z mého pohledu,“ nechal se slyšet Jan Bejček, „se kvůli novele stává škola nástrojem státu pro vymáhání některých povinností stanovených zákonným zástupcům dětí. Třeba u očkovacích povinností vstupuje škola, respektive učitel, do vztahu zákonní zástupci – stát a pod hrozbou stotisícové pokuty de facto nutí zákonné zástupce, aby do drželi svou zákonnou povinnost – aby jejich dítě bylo řádně proočkováno, protože teprve pak může odjet se svými spolužáky na školu v přírodě. S těmi samými spolužáky,“ zdůrazňuje učitel Jan Bejček, „se kterými sedí ve třídě celý zbytek roku. Dovedu si představit, že školy a učitele může tento nátlak od pořádání školy v přírodě odradit.“

Stávající lékařský posudek od praktického lékaře je platný dvanáct měsíců. Během roku se ale může zdravotní stav dítěte významně změnit. Podle Libora Bezděka má proto vyjádření rodičů pro pořadatele tábora větší význam: rodiče znají aktuální situaci, mají k dispozici zprávy i od odborných lékařů, k nimž jejich potomek chodí, a praktický lékař o tom často ani nemusí mít informaci.

Za administrativní pochybení jsou nyní podle zkušeností ČRDM provozovatelům zotavovacích akcí ukládány sankce v řádu několika set až tisíců korun. V kontroverzním návrhu novely zmíněného zákona je ovšem horní hranice pokuty stanovena na 100.000 až 500.000 korun. Podle údajů ministerstva zdravotnictví ČR, jež má ČRDM k dispozici, přitom byl kupříkladu v letech 2004 až 2006 počet „epidemických výskytů infekce“ při dětské rekreaci dvojciferný (v r. 2004 činil rovných 20), zatímco předloni jich bylo sedm; v letech 2001 až 2002 byly z hygienických důvodů zrušeny pokaždé čtyři akce, předloni žádná.

Během tiskové konference oznámil předseda ČRDM novinářům, že obdržel zprávu o tom, že nazítří předloží poslanec PaeDr. Josef Novotný pozměňovací návrh. Ten má zohlednit obavy, představené zástupci různých organizací přítomných na tiskové konferenci.

Sněmovní zdravotní výbor jednal o zákonu o ochraně veřejného zdraví

Dne 19. 3. 2015 proběhlo další zasedání Zdravotního výboru Poslanecké sněmovny, které mělo na programu zákon o ochraně veřejného zdraví, vrácený z druhého čtení.

Jednání řídil předseda výboru poslanec Rostislav Vyzula, zpravodajem zákona je poslanec David Kasal. Zdravotní výbor nejprve v obecné a pak v podrobné rozpravě prodiskutoval všechny nové pozměňovací návrhy. Poté přistoupil k hlasování.

Sněmovní systém je bohužel natolik nedokonalý, že poslední návrhy zveřejněné na stránkách Poslanecké sněmovny, byly z 12. března – výbor tedy hlasoval o materiálech, k nimž veřejnost neměla přístup. Stejně tak nebyl moderátorem nabídnut v obecné rozpravě prostor pro vyjádření veřejnosti. Proti tomuto způsobu vedení schůze se z auditoria ozývaly protesty.

Pozměňovací návrh poslance PaedDr. Josefa Novotného, reagující na podněty organizací pracujících s dětmi a mládeží i ostatních pořadatelů zotavovacích akcí, nebyl ve zdravotním výboru podpořen. Bude se hlasovat později na

plénu; 19. 3. se jednalo pouze o stanovisko garančního výboru. Návrh poslance Víta Kaňkovského, který řešil sankce, také nebyl výborem podpořen. Oproti tomu naopak získal podporu návrh poslance Kasala, který údajně řeší rovněž výši sankcí u zotavovacích akcí, ale není na stránkách Poslanecké sněmovny ještě k dispozici.

Zdravotním výborem nebyl tedy zatím podpořen žádný pozměňovací návrh, který by řešil vazbu mezi očkováním a účastí dítěte na akci, odstranil by ne-

přesnosti v prohlášení o bezinfekčnosti a umožnil by u zdravých dětí přenést informační povinnost o zdravotní způsobilosti dětského účastníka z lékaře na rodiče.

Díky všem za dosavadní podporu; snažíme se nyní shromáždit přesné informace o již podaných pozměňovacích návrzích, stejně jako komunikovat s poslanci zdravotního výboru...

Aleš Sedláček, předseda ČRDM

Expertní skupina NNO se sešla u místopředsedkyně Senátu Miluše Horské

Místopředsedkyně Senátu Miluše Horská, mj. držitelka Ceny Přístav 2014, pravidelně organizuje setkání expertní skupiny nestátních neziskových organizací (NNO). Ve skupině jsou zastoupeny oblasti sociální, kultury, životního prostředí, dětí a mládeže, komunitního rozvoje. Účastní se jí i zástupci všeobecných asociací NNO.

Na schůzce konané 10. 3. 2015 jsme se věnovali osvobození NNO od soudních poplatků, právě projednávanému v Ústavně-právním výboru Senátu, novele veřejného zdraví, se kterou zápasíme ve zdravotním výboru Poslanecké sněmovny, stejně tak jako novele zákona o dětských skupinách.

Kromě aktuální legislativy se skupina snaží posouvat témata zdanění NNO, podnikání, včetně sociálního, přemýš-

lí o nových tipech pobídek pro dárce NNO. Během roku 2015 se uskuteční k výše uvedeným tématům odborné semináře a konference.

Spolupráce se Senátem je díky paní

místopředsedkyni na vynikající úrovni, děkujeme za to.

Aleš Sedláček, předseda ČRDM

Sněmovna schválila novelu zákona o dětských skupinách: registrace bude dobrovolná

Poslanecká sněmovna schválila 8. dubna 2015 novelu zákona o dětských skupinách, která zavádí dobrovolnou registraci poskytovatelů předškolní péče tohoto typu. V praxi to znamená, že lesním školám a dalším formám alternativní péče o předškoláky už nehrozí, že zaniknou.

„My jsme dnes s Terezou Valkounovou z Asociace lesních mateřských škol s velkým potěšením seděli v Poslanecké sněmovně na galerii hostů a sledovali jsme hlasování o zákonu o dětských skupinách,“ řekl předseda České rady dětí a mládeže (ČRDM) Aleš Sedláček. ČRDM spolu s dalšími neziskovkami dlouhodobě a trpělivě usilovala o takové znění zákona, které by neohrožovalo existenci lesních školek a podobných forem předškolní péče.

„Hlasování bylo na popud pana předsedy poslaneckého klubu KDU-ČSL Jiřího Miholy zařazeno do programu na devět hodin. A s velkou úlevou musíme konstatovat, že zákon prošel v takové podobě, jakou navrhoval pan předseda Mihola – v takové podobě, v jaké jsme ho konzultovali, a s pozměňovacím návrhem poslance (Františka) Adámka, respektive příslušného výboru, který upravoval nejasnosti a byl prokonzultován s ministerstvem financí a s ministerstvem práce a sociálních věcí a se kterým my jsme plně v souladu,“ okomentoval výsledek hlasování Aleš Sedláček.

„Díky iniciativě a úsilí předsedy poslaneckého klubu KDU-ČSL Jiřího Miholy a zástupců ostatních stran (s výjimkou KSČM) schválila sněmovna novelu zákona o dětských skupinách, která zavádí dobrovolnou registraci poskytovatelů,“ potvrzuje jeho slova i tisková zpráva KDU-ČSL. „Jsme rádi, že se nám podařilo napravit zákon, který nebyl

kvalitní. Přijetí této novely umožní další existenci lesních školek a dalších možností předškolní péče. Tato novela zavádí dobrovolnou registraci. Jednotliví poskytovatelé se sami mohou rozhodnout, zda se chtějí registrovat jako dětské skupiny a využít například možnosti daňového zvýhodnění, nebo nikoliv,“ cituje Jiřího Miholu zmíněná tisková zpráva lidovců.

Co bude následovat?

Podle Aleše Sedláčka bude pokračovat legislativní proces obvyklým směrem k horní komoře Parlamentu ČR a poté na Hrad. „Teď zákon poputuje do Se-

nátu – a předpokládáme, že tam jde v takové podobě, do jaké ji chtěl Senát změnit již při prvním projednávání. Takže tam, doufáme, nenarazí na odpor, a pak už ho čeká jen podpis prezidenta a uveřejnění ve Sbírce zákonů,“ nastínil očekávaný vývoj předseda ČRDM. Jak dodal, věří v jistotu další existence lesních mateřských škol, dětských klubů, klubů Člověka v tísni a podobných zařízení.

„Pro nás je to velká úleva a doufáme, že to všechno doplňuje tím legislativním procesem do zdárného konce,“ uzavřel Aleš Sedláček.

-maj-

Projekt Kecejme do toho 5 odstartoval

Zahajovací koncert projektu Kecejme do toho 5 se uskutečnil 24. 3. v Lucerna Music Baru. Na zahajovacím koncertě představil nové kapely v kombinaci s aktuálními jmény české scény.

Kapely jako jsou The High Corporation nebo Věc Makropulos vystoupily společně se slovenskou zpěvačkou, která si říká Katarzia, i známou klubovkou z Prahy Megaphone. O afterparty v hip hopových beatech se postaral Maro (Prago Union). Vstupné na koncert bylo

po zápisu do prezenční listiny a vyplnění krátkého dotazníku zdarma. Dotazník mohli návštěvníci stáhnout z webových stránek projektu či jej vyplnit rovnou na místě.

KECEJME
DO TOHO
strukturovaný dialog mládeže

Hvězdou večera byl nový projekt 2127sounds, který spojuje muzikanty známé z různých jiných projektů a vytváří novou doprovodnou kapelu pro MCs, rappery, nebo zpěvačky.

Kytaru, synthy a samply zajistil kytarista Antonín Dlapa (Tonya Graves, Voila!, Anthony Dee, Oskar Maurice); na klávesy zahrál Jan Steinsdörfer (producent a klávesista Ewy Farne); v kapele vystoupili dva bubeníci – Petr Hanák (Fallgrapp, The High Corporation) a Marek

Antoňů (Nano Illusions, Anthony Dee); baskytaru, kontrabas a bassové synthy obstaral Matěj Černý (Fehero Rocher). Kapela na pódiu doprovodila aktuálně sledovanou r'n'b zpěvačku Eriku Fečovou, Kata z Prago Union, Mr. Cocomana, Dr. Karyho, Olivera Lowe a Jena Hovorku.

„Kecejme do toho“ je projekt České rady dětí a mládeže. Přináší prostor pro reakci na témata týkající se společnosti na celostátní i evropské úrovni. Kecejme do toho zároveň nabízí prostor k řešení stávajících nebo nastolování nových témat. Projekt je financován Evropskou unií, konkrétně pak programem Erasmus+.

Projekt Kecejme do toho tak přinesl vlnu zajímavých nápadů, kterou mohli fanoušci různých kapel zažít společně na jednom místě. Pro nové nápady

a podněty, ať už se jedná o problémy na úrovni regionální, celorepublikové nebo na té evropské, byla na koncertě připravena zeď, kam zadaná témata mohli návštěvníci připíchnout. Tématy

se bude projektový tým zabývat v dalších navazujících aktivitách.

[Kecejme do toho](#)

Více na www.kecejmedotoho.cz

Projekt Kecejme do toho 4 byl oceněn Evropskou komisí

Projekt CZ-51-E5-2013-R1 Kecejme do toho 4/Have Your Say 4 byl vybrán Evropskou komisí jako příkladný projekt v oblasti mládeže za Českou republiku. Koordinátor projektu společně s nominovaným účastníkem jsou zváni na slavnostní vyhlášení, předání ceny a debatu s vysoce postavenými zástupci Evropské komise, která se bude konat 6. května 2015 v Bruselu. Projekt Kecejme do toho nabízí nám mladým lidem možnost vyjádřit svůj názor na témata, která se nás týkají, a to na celostátní i evropské úrovni. Zároveň poskytuje také prostor přinášet témata nová, podle vašeho zájmu. Řekněte nám, co vás pálí!

www.kecejmedotoho.cz

Březové lístky 4

Březový lístek je ocenění, které si mezi sebou v České republice navzájem udělují vedoucí dětských oddílů za práci s dětmi a pro děti. Má dvanáct stupňů, které postupně vyjadřují rozsah práce oceněného vedoucího. Historie Březových lístků sahá až do roku 1966, u jeho zrodu stál Jan Galén Šimáně a jeho přátelé, o další pokračování tradice pečují Galénův nadační fond.

1. V jaké organizaci působíš, co s dětmi děláš a co tě na práci s dětmi baví?
2. Při jaké příležitosti jsi svůj poslední BL dostal a co to pro tebe znamená?

Miroslava „Bobřice“ Šimarová, zlatý BL

1. Od roku 1993 působím ve sdružení Duha dětí a mládeže pro volný čas...

Celý svůj život jsem zasvětila práci s dětmi v turistických oddílech, dívčích klubech, jako ředitelka Domu dětí a mládeže. Začínala jsem s organizací prvních Celostátních výměn zkušeností. V roce 1980 se konala opět v Pochni VVZ (Vrcholná výměna zkušeností), další pak dvakrát v Krnově (1990 a 1992) se čtyřmi stovkami účastníků.

2. Na Lesní škole v Pochni u Široké Nivy v srpnu 1968 mi byl udělen 2. stupeň Březového lístku. Tam také vzniklo heslo: „Dokud ze mne život nevyprchá, budu usilovat o krásu bytí a o přátelství rozrůzněných.“

Výrazné rozšiřování působnosti – od místních společenství k oblastnímu, krajskému a celostátnímu vlivu – se zákonitě projevilo zaslouženým zvyšováním stupňů Březových lístků až po Zlatý 12. stupeň v listopadu 1999.

Připravili Kateřina Palová a Jan Burda

Informace a pravidla udělování BL naleznete na adrese www.brezovylistek.cz a na www.facebook.com/brezovelistky

Bruselská mise Pavla Trantiny

Bývalý předseda ČRD M Pavel Trantina zastupuje už devátým rokem Českou republiku v Evropském hospodářském a sociálním výboru (EHSV). Jeho dosavadní činnost ocenila i Rada vlády pro NNO, když jej na svém březnovém zasedání navrhla velkou většinou hlasů na další pětileté funkční období.

Před třemi lety jsi na diskusním setkání se členy-zpravodaji Evropského hospodářského a sociálního výboru (EHSV) přednesl proslov na téma „Mládež v pohybu a problematika dobrovolnictví“. Řekl jsi tehdy, že „evropské peníze bychom neměli lít do betonu, ale do kvalifikace mladých“. Padla ta slova na úrodnou půdu?

Asi padla, i když svůj vliv bych nepřeceňoval:-) Byl a jsem jedním z řady lidí, kteří se zasazují o to, aby se instituce Evropské unie v posledních letech intenzivně věnovaly pomoci mladým lidem postiženým krizí. Vždyť v některých zemích je nezaměstnanost mládeže více než 50%.

Zrovna tento týden (míně 12. týden, pozn.) přijal Evropský hospodářský a sociální výbor můj návrh stanoviska k tzv. předfinancování Iniciativy pro zaměstnanost mládeže, která má ze současného sedmiletého rozpočtu EU věnovat 6 miliard eur na konkrétní iniciativy pomáhající mladým lidem získat práci. Předfinancování by mělo umožnit rychlejší zavádění reforem, které jsou zapotřebí např. ve fungování úřadů práce nebo ve vytváření pracovních míst ve firmách.

Jsi jedním z pouhých dvou zástupců neziskovek pracujících s dětmi a mládeží, kteří mezi dalšími 351 členy EHSV zdůrazňují témata, jako je dobrovolnictví, neformální vzdělávání a jejich prestiž. Jak těžké je získávat jim pozornost bruselských úředníků?

Samozřejmě tahle „měkká témata“ nehrají v EU prim – ale mají v diskusi své místo, které se odráží i ve financování, například v novém programu Erasmus+, pro který se soustředěným tlakem podařilo vyjednat na nové období více peněz a také jasně ohraničenou kapitolu „Mládež“. Navíc v době současné vysoké nezaměstnanosti stále více lidí chápe, že dovednosti a znalosti získané díky dobrovolnictví a neformálnímu vzdělávání zvyšují šance mladých lidí na trhu práce. Asi i proto se mi letos podařilo prosadit, že píšou stanovisko vlastní iniciativy k uznávání neformálního vzdělávání – a s ním se

mi, doufám, bude dařit přesvědčovat daleko lépe.

Co se Ti v této oblasti už podařilo – na co jsi nejvíce hrdý? A jaká prohra Tě asi nejvíce mrzí?

Nejvíce mě těší úspěšný průběh a výsledky Evropského roku dobrovolnictví 2011. Jednak jsme jako velmi rozdílné neziskovky (bylo nás více než 40 evropských sítí) dokázali vypracovat Politický program pro dobrovolnictví v Evropě (zkratkou P.A.V.E., k plné spokojenosti mi tam schází jen „L.“ na konci:-)), obsahující velmi konkrétní návrhy na zlepšení situace dobrovolníků a jejich organizací. Koordinoval jsem skupinu k legislativě a práce jsme si naložili na léta dopředu.

A za druhé, v EHSV jsem po celý rok 2011 předsedal koordinační skupině pro tento evropský rok – v pěti veřejných slyšeních jsme snad dobře zviditelnili dobrovolnické organizace a jejich přínos i výzvy, jakým čelí. Nevzpomenu si na žádnou opravdu velkou prohru, ale samozřejmě mě čas od času naštvě, pokud někdo neumí nebo nechce pochopit anebo docenit důležitost dobrovolných činností. O to víc mě takové situace „nakopnou“ k další aktivitě.

O čem důležitém pro neziskovky – a ty, které se věnují dětem, zvláště – se na evropské úrovni jedná zrovna teď nebo v dohledné době jednat bude?

V naší oblasti nemá EU mnoho formálních pravomocí – ale o to větší může mít vliv. Kromě financování různých projektů jde zejména o nastavení podmínek pro čerpání evropských fondů na národní úrovni – z operačních programů.

Hodně jsme se v posledních letech na úrovni EU i doma snažili o to, aby při rozhodování o nich byl dodržován a posilován tzv. princip partnerství – a do značné míry se to podařilo. Chtěl bych vyzdvihnout hlavně roli předsedy ČRD M Aleše Sedláčka, který usiloval o celostátní koordinaci.

A když jsme u financí, velkým evropským tématem je kofinancování grantů hodnotou dobrovolné práce, což souvisí s měřením dobrovolnictví – u nás k tomu přispívá zejména projekt ČRD M SAFE, kde působím v oblasti přenosu zahraničních zkušeností k nám. ČRD M je také velmi úspěšná (a dávaná za příklad) v tzv. Strukturovaném dialogu s mládeží. Našemu týmu v jeho aktivitách, které sleduji zpovzdálí a občas trochu „kibicuji“, velmi fandím.

Jak náročná Tvoje „bruselská mise“ ve prospěch spolků dětí a mládeže vůbec je? Kolik času třeba věnuješ přípravě na jednání o záležitostech, k níž hodláš vystoupit? A v jakém jazyce seznamuješ ostatní se svými postoji?

V průměru strávím práci pro výbor (nejde o zaměstnání, pouze nám proplácí cestovní náklady) v Bruselu i jinde asi 120 dnů v roce. Není to rozhodně jednotvárná činnost, stále mě to baví, protože mám pocit, že mám možnost něco ovlivnit. Co se týče jazyků, škola mě vybavila dobrou znalostí angličtiny a francouzštiny, praxe skautského zahraničního zpravodaje (jakéhosi „mi-

nistra zahraničí“) i působení coby ředitel odboru pro záležitosti EU MŠMT během Českého předsednictví v Radě EU mi daly možnost tyto dva jazyky procvičovat neustále v praxi. A kromě toho občas upotřebím i základy němčiny či španělštiny, dobře se mi poslouchá i italština, které díky našemu předsedovi rozumím čím dál více.

Řekl bys, že pro zdárný výsledek je důležitější síla argumentů přednášených veřejně, nebo umění dohodnout se s kolegy a kolegyněmi na tom podstatném někde v ústraní, bez zápisu z jednání?

Obojí je důležité, v EHSV musí člověk mít dobrý „track record“ neboli dobrou pověst/profesi dráhu a nějaké diplomatické vlohy. Ale neformální vztahy a vyjednávání výrazně pomáhají. Prostě nestačí jen se na kolegyně a kolegy usmívat, zdravit se s nimi a čas od času promluvit na jednání. V druhém funkčním období působím jako jeden ze tří místopředsedů Skupiny III EHSV, zvané „Různé zájmy“, protože sdružuje neziskovky, spotřebitelské organizace, živnostníky, drobné zemědělce, prostě skutečně různé zájmy, které je nutné v každodenní koordinaci vyvažo-

vat a hledat společná východiska. To je perfektní trénink diplomacie praxí.

Předloni jsi byl zvolen předsedou nově

založené Evropské aliance pro dobrovolnictví. Jaký konkrétní přínos pro evropské, potažmo naše neziskovky může toto Tvé angažmá vlastně mít – nebo už má...?

Před měsícem jsem byl zvolen předsedou na druhé dvouleté volební období, což beru jako ocenění dosavadní práce. Založení evropské neziskovky je během na dlouhou trať, stejně tak dlouhodobý je náš program P.A.V.E., o kterém jsem už mluvil (a jehož základní doporučení jsem před časem přeložil i do češtiny jako přílohu Archy). Pokud se nám z něho podaří naplnit alespoň část, budu spokojený.

Pro letošek jsme si dali jako prioritu představovat na evropské úrovni přínos dobrovolnictví pro společnost i pro dobrovolníky samotné. K tomu jsem už v EHSV hostil několik seminářů či kulatých stolů. A věřím, že se naše aktivity promítnou pozitivně i na české úrovni – třeba v lepším porozumění evropských úředníků a politiků pro to, kam směřovat priority výzev evropských projektů nebo jak nastavovat legislativu, aby byla vůči dobrovolníkům příznivá.

Za rozhovor poděkoval Jiří Majer

Zástupci spolků dětí a mládeže si řekli o sto milionů

Pracovní skupina Stát České rady dětí a mládeže navštívila ministra financí Andreje Babiše se smělým požadavkem.

Bedlivě sledující debatu o tom, že sportu má být věnována až miliarda korun (nad současný stav) z prostředků získaných ze zdanění hazardu, navrhli Aleš Sedláček, Josef Výprachtický, Tomáš Novotný a Petr Halada vicepremiéři a správci státní pokladny, aby adekvátní část těchto prostředků ve výši právě 100 000 000 byla věnována na rozvoj oblasti mládeže.

Pan ministr si nechal výpočet vysvětlit a se zájmem vyslechl též informace o spolkové činnosti, dobré práci odboru pro mládež i konstatování, že podpora práce s mládeží byla v posledních patnácti letech kontinuální, nicméně že významné navýšení by znamenalo zajímavý posun například v dlouhodobě podfinancované oblasti investic a že by umožnilo našemu ranku nebývalý rozvoj.

Pan ministr náš návrh zcela nezavrhl, poznamenal si ho do bloku, nicméně

nás odkázal na další jednání s našim resortním ministrem.

V debatě jsme se dotkli i problematiky slev na dráze – zde šéf národní rady A. Sedláček požádal A. Babiše, aby svým vlivem pomohl v jednání s (jinak ochotným) ministrem dopravy k tomu, aby slevy byly Českými drahami i nadále poskytovány smysluplně, tak, aby znamenaly pro spolky přínos a ne byrokratické martyrium.

Zástupci spolků ČRD M se zájmem vyslechl názory pana vicepremiéra a obdarovali ho drobnými dárky.

Zástupci České rady dětí a mládeže požádali i o podporu toho, aby poslanci ANO ve sněmovně nehlasovali pro drakonické pokuty pro ty provozovatele dětských táborů, kterým rodiče pošlou na tábor neočkované děti...

Tomáš Novotný

Brontosaurí dětské oddíly: Volný čas nám není volný

Hnutí Brontosaurus není pouze uskupením mladých lidí, kteří o víkendech a prázdninách kosí louky, opravují hrady či sází stromy. Nermalou součástí organizace, která loni oslavila 40 let, jsou také dětské oddíly.

Skaut na zeleno

V současnosti působí zhruba desítku našich oddílů a klubů převážně na Moravě, s dalšími dětskými kolektivy pak naši organizátoři pracují po celém Česku. Na první pohled se Brontosaurí dětský oddíl (Brďo) od ostatních, třeba skautských oddílů, neliší. Do programu ale navíc zařazujeme prvky environmentální výchovy uzpůsobené dětem a jejich potřebám. Přidáváme k ní zážitky, a tím se snažíme probouzet v dětech zájem o přírodu a její ochranu. Právě o vytvoření vztahu k přírodě nám jde především. Nechceme vychovávat pár znalostmi nabitých přírodovědců, ale ukázat co nejširší skupině dětí, že svět okolo nás je zajímavý a stojí za to ho chránit.

Činnost probíhá po celý rok a zahrnuje různorodé aktivity. Členové oddílů se pravidelně setkávají při schůzkách ve

svých klubovnách a také vyrazí na jednodenní či vícedenní výpravy. Pořádáme co nejvíce akcí, při nichž děti samy aktivně přispějí k ochraně přírody. Pomáhají proto přímo ve svém okolí – vyvěšují ptačí budky, přikrmují zvěř, provádí jarní úklidy nebo třeba vysazují zeleň tam, kde je potřeba oživit nějaký zanedbaný kout. Vrcholem činnosti pak bývají letní tábory se zajímavou celotáborovou hrou. Každý oddíl má své vlastní tradice: pokřiky, symboliku a zvyky, které jej činí jedinečným nejen mezi brontosaurusy, ale také mezi oddíly z ostatních organizací. Každý duben se navíc oddíly sjíždí na víkendové Setkání Brďo a Den Země do jihomoravských Mikulčic.

Duhové střípky

Jak vypěstovat ze semínka vzrostlý strom, odkud pochází oblečení, které mám na sobě či jak dlouho zůstane

ve lese zahozený ohryzek? Tajemství přírody odhalujeme v ekovýchovné soutěži Duhové střípky. Cílem je poskytnout vedoucím oddílů a kroužků náměty k činnosti v oblasti ekologické výchovy v takové formě, aby je mohli lehce využít ve svém dosavadním programu. Aktivity předkládané v jednotlivých zadáních soutěže by měly jít lehce včlenit do her, ale i do dlouhodobějšího vnitřního programu, který si mnoho oddílů vytváří. Soutěž probíhá korespondenčně. Po přihlášení obdrží týmy v každém z pěti kol obálku se zadáním, magazínem a výsledky, jak si vedou ve srovnání s ostatními. Zúčastnit se může každý dětský kolektiv. Pokud hledáte pro svůj oddíl nebo družinu aktivity spojené s ochranou přírody, zkuste Duhové střípky. Se svým oddílem, a je lhostejno z jaké organizace jste, se můžete zapojit téměř ihned.

Zaujaly vás Brďo oddíly?

Všechny informace, seznam oddílů a návod, jak založit vlastní, najdete na adrese <http://brdo.brontosaurus.cz>.

Martin Kadala

Nové slevy 2015 na kartu EYCA

Sleva na trati Praha-Košice s RegioJet/STUDENT AGENCY

Držitelé karet EYCA mají možnost získat slevu 10% na jízdenky na trase Praha-Košice (a zpět). Sleva na lístky je poskytnuta jen v případě, že cestující na dané trase překročí hranice, t.j. z českého města do slovenského nebo naopak (a jen na trati Praha-Košice).

Více informací o cestování vlaky RegioJet a nákup jízdenek se slevou naleznete na www.regiojet.cz – stačí zadat jako tarif „EYCA (Euro26)“.

Najdi si svůj sport v PRO-6!

Kde hledat?

Poradíme – v pražských Kyjích, kde nabízí Squash centrum PRO-6 držitelům karet EYCA hned několik možností, jak uplatnit svoji kartu – často za lepší než „studentské ceny“.

Squash – stačí, aby jeden z dvojice byl vlastníkem karty, a máte příslušnou slevu podle času, kdy si chcete jít zahrát: Pon-

dělí až čtvrtek - I. a III. pásmo za 120 Kč, II. pásmo 200 Kč. Rozpis časových pásem a běžného ceníku na zimu 2014/2015 najdete na www.pro-6.cz

Doporučujeme rezervovat předem! :-)

Fitness aktivity – dále můžete vyrazit na 55 minut libovolného cvičení (jóga, spinning, pilates, zumba, body form...) jen za 90 Kč!

Ricochet a stolní tenis – po celou dobu za 100 Kč.

iQLANDIA a iQpark science centre – První české science centre

Pojďte si hrát a vzdělávat se současně, s kartou EYCA za zvýhodněný dětský tarif :-)

iQLANDIA – Moderní science centrum s planetáriem a stovkami originálních ex-

ponátů! Svět vědy a techniky, který vás uhrane a nepustí. Svět ohromujících experimentů a chytré zábavy!

iQPARK – Inteligentní zábava pro malé i velké, hravé i hloubavé, kde si přijdou na své všichni, děti i rodiče! Stovky interaktivních exponátů ve čtyřech podlažích.

Navštivte Babylon s 10% slevou!

Po předložení karty EYCA obdržíte jako její vlastník slevu 10% na zakoupené celodenní vstupné do Aquaparku, Lunaparku a Wellnessu Centra Babylon. Sleva do Aquaparku se poskytuje na dětské i dospělé vstupné. Tato sleva se nevztahuje na balíčky služeb a nelze ji kombinovat s žádnými jinými slevami. Sleva se nevztahuje na zakoupené vstupné pro osoby do 100 cm.

15% sleva v Aquaparku Kolín

A další volnočasová sleva: a to konkrétně 15% na veškeré aktivity nabízí nově všem držitelům aquapark Vodní svět Kolín.

Více informací naleznete na webové stránce www.vodnisvetkolin.cz.

Výhody online cestovního pojištění pro držitele karet EYCA:

- pojištění platí na celém světě (kromě České republiky)
- neomezený počet vycestování
- délka jednoho pobytu v zahraničí může být 45 nebo 180 dnů nepřetržitě
- můžete si vybrat rizikovou skupinu Turista nebo Sport, podle toho, jaké aktivity v zahraničí provádíte
- neomezená asistenční služba v českém jazyce je klientům k dispozici NONSTOP
- online nahlašování pojistných událostí z pojištění léčebných výloh v zahraničí
- pojištění lze sjednat pro všechny typy karet EYCA

• platnost pojištění může být až 365 dní (maximálně však do doby platnosti vaší EYCA karty)

Další, podrobnější informace s možností vlastního objednání najdete na:

<http://www.eyca.cz/eyca-tip/nejvyhodnejsi-cestovni-pojisteni-v-cr-jen-s-kartou-eyca>

Fann parfumerie aneb Můžete vonět o 10-20% výhodněji

Držitelům karet EYCA je poskytována sleva 20% na vybrané značky (www.fann.cz/vybrany-sortiment) a 10% na zbylé značky.

Nabídky platí pro 43 obchodů po celé České republice.

Tým EYCA

Chystáme pro vás i prima různé zajímavé slevy určené všem organizacím sdruženým v ČRDM. Více informací průběžně na www.crdm.cz, www.adam.cz nebo i v příští Arše, takže se máte na co těšit :-)

Skautské dobrodružství láká. Skautů a skauetek přibývá, letos nejvíc za posledních 25 let

V době, kdy čím dál více dětí tráví čas o samotě u počítače nebo s telefonem v ruce a ve společnosti obecně klesá zapojení do organizovaných aktivit, zažívají skauti opačný příběh.

Za posledních 8 let jich přibýlo více než 25 procent a nárůst v uplynulém roce byl největší za posledních 25 let. Skauti jsou s 53 000 členů největší výchovnou organizací pro děti a mládež v zemi. Dobrodružství, příroda, fair play a parta kamarádů prostě táhnou.

Skauting podporuje všestranný rozvoj mladého člověka, vede k zájmu o okolí a pomoci druhým. Skauti nabízejí celoroční program ve více než dvou tisících oddílech, s pestrými aktivitami od klasického táboření přes sportovní a kulturní aktivity až třeba pro práci s GPSkami nebo vysílačkami. To všechno v partě kamarádů a v nejrůznějším prostředí, v klubovnách, v lesích, na vodě i na horách. Skauti v průběhu několika předchozích let obměnili program pro jednotlivé věkové kategorie dětí, a důsledně se také věnují vzdělávání a rozvoji dovedností vedoucích. Zkoušky pro skautské vedoucí jsou akreditované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a obsahují znalosti z mnoha oborů, od pedagogiky a psychologie, přes vedení her a táboření, po bezpečnost a první pomoc. Skauti jsou také největším organizátorem letních táborů u nás, během letních prázdnin jich pravidelně pořádají okolo tisícovky.

„Za trvale rostoucím počtem skautů a skauetek stojí pestrý program, nabízející dobrodružství, přírodu a partu kamarádů, ale také dobrovolná práce

několika tisíc dospělých vedoucích, kteří dětem ve skautských oddílech věnují svůj čas. A v neposlední řadě je to i rostoucí počet rodičů, kteří oceňují, že skautský oddíl je místo vybudované na základě hodnot, jakými jsou přátelství, fair play nebo zodpovědnost,” komentuje nárůst starosta Junáka Josef Výprachtický.

Stále více rodičů vybírá skauting jako mimoškolní aktivitu, kde se jejich dítě všestranně rozvíjí, často si také děti do skautského oddílu najdou cestu samy.

„Tradice skauta se mi líbí, a proto jsem byl potěšený, že si ho můj syn vybral sám. Vnímám, jak ho skauting posiluje a rozvíjí v něm schopnosti, které by od

počítače a internetu nezískal,” doplňuje Ondřej Sokol, herec a režisér.

Na Jamboree do Japonska

Letos v létě se na 30 000 skauetek a skautů setká na celosvětovém skautském setkání Jamboree v Japonsku. Toto setkání v podobě obrovského tábora se koná jednou za čtyři roky a z Česka se jej letos zúčastní na 300 skautů a skauetek, velká většina z nich ve věku 14 až 17 let.

Více na www.skaut.cz

Tisková zpráva Junáka

Skauti mění název

Namísto dosavadního „Junák – svaz skautů a skauetek ČR“ se od 1. dubna 2015 jmenují „Junák – český skaut“ (plný název pro právní užití v souladu s novým Občanským zákoníkem zní „Junák – český skaut, z.s.“).

Největší výchovná organizace pro děti a mládež mění své jméno z dosavadního Junák – svaz skautů a skauetek ČR na staronové Junák – český skaut. Tento zkrácený název si skauti a skautky odhlasovali na loňském Valném sněmu v Litomyšli a vrátili se tak k názvu, který

organizace nesla už v době svého vzniku v roce 1914.

V souladu s novým Občanským zákoníkem se také mění statut organizace na zapsaný spolek. Pro potřeby práva a obchodu je název organizace doplněn o zkratku značící „zapsaný spolek“, plný

název je „Junák – český skaut, z. s.“

Výraznou změnou prošly i stanovy spolku. Ty se dotknou zejména provozních záležitostí Junáka a jeho dílčích organizačních jednotek (nově pobočných spolků), skautských středisek, kterých

je v organizaci na pět stovek. Samotných skautských oddílů pak v republice působí přes dva tisíce.

Název obsahující slova „junák“ i „skaut“ vede veřejnost někdy k přesvědčení, že se jedná o dvě organizace. Není tomu tak, jedná se o synonyma. Junák je v dnešní době používán jako pojmenování organizace, zatímco jejími členy jsou skautky a skauti.

„Změna názvu organizace se dotkne

zejména oficiálních a formálních záležitostí. Veřejnost nás vnímá především jako skauty a skautky, a na tom se nic nemění. Ani na tom, že skauting nabízí tisícovkám děvčat a chlapců partu kamarádů, pobyt přírodě nebo dobrodružství na táboře,“ komentuje změnu názvu starosta Junáka – českého skauta Josef Výprachtický.

Termín „junák“ vybral jako ekvivalent anglického slova „skaut“ sám zakladatel skautingu u nás Antonín Benjamín

Svojsík, ještě v dobách Rakousko-Uherska na podtržení české identity v tehdejší mnohonárodnostní monarchii. Po celou dobu existence českého skautingu se pak oba termíny používaly souběžně.

Skauting je největší hnutí pro děti a mládež na světě – hlásí se k němu okolo 50 milionů dětí a mladých lidí ve 216 zemích světa.

Tisková zpráva Junáka

Máte nebo měli jste v dětství nějaký koníček – hobby? Co Vám tato záliba dala pro život?

Tomáš Prokůpek
archeolog českého komiksu

Jako dítě jsem měl řadu koníčků a zálib, z nichž některé byly poměrně potrhle. Dělal jsem si herbář z listů dřevin, fascinovala mě stará a tajná písma, a tak jsem si je přepisoval (a často i nově vymýšlel) do speciálního sešitu nebo se pokoušel sestavit kalendář, kde by na každý den připadl svátek jedné postavky z Večerníčků. No a vedle toho jsem taky miloval čtení komiksů, zvláště těch ze starých časopisů po tátovi. A po různých peripetiích to se mnou dopadlo tak, že aktuálně působím v Centru pro studia komiksu, s několika kolegy jsme v lednu přivedli na svět tisícistránkové Dějiny československého komiksu 20. století a obrázkové seriály mě fascinují pořád – i když důvody se oproti mému dětství přece jen trochu změnilly.

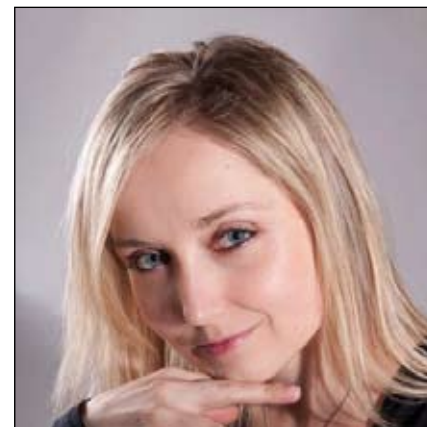
Eva Havranková
šermířka

V dětských letech jsem měla jako asi každé dítě spoustu koníčků. Ráda jsem cokoli tvořila a několik let jsem hrála například na klavír. Vždy mě zajímala

příroda, zvířata a nejvíc koně a při každé příležitosti si ještě dnes ráda zajezdím. Propadla jsem rovněž rybaření na řekách, chytání pstruhů a jelců, na které už v současnosti zatím nemám čas. Jezdili jsme s rodinou na vodu, na dobrodružné výlety do přírody, spávali pod širákem, stříleli z luků a šermovali se klacky. Proto při volbě pohybového kroužku, rodiče vybrali sportovní šerm, který z největší části ovlivnil celý můj dosavadní život.

Díky náročným tréninkům a častým závodům doma i v zahraničí, které vyplňují většinu mého volného času (když nepočítám stále více učení a blížící se letošní maturitu), ve volných chvílích velice ráda čtu knihy, jezdím na kole

a hlavně se věnuji svému psovi – yorkshirskému teriéroví Špuntuvi. Sportovní šerm, v mém případě šerm fleretem, je opravdu náročný, ale krásný sport. Posiluje celé tělo a je tvůrcem skvělé fyzické kondice. Funguje také jako výborná průprava pro život, jelikož klade důraz na přemýšlení, rychlé rozhodování. Naučí vás přijímat jak vítězství, tak porážky a překonávat se a stále zlepšovat. Šerm je souboj „jeden na jednoho“, není to týmový sport, kde vás někdo „podrží“, musíte spoléhat pouze na sebe a nést z toho vyplývající následky – a to, myslím si, je velký přínos do běžného života. Ráda bych se šermu věnovala, jak nejdéle to půjde.

Jana Trojanová
herečka

Od dětství mě provází koníček, který postupně přerostl v koně a v mé zaměstnání. Je jím divadlo. Kromě potěšení, zábavy a pocitu seberealizace je pro mě v současnosti částečně i zdrojem obživy. Všem čtenářům Archy přeji, aby dělali ve volném čase (nebo ideálně i v tom pracovním), co je baví a naplňuje. Krásné jaro!

Mladí chovatelé (foto Jana Nováčková, ČSCh)
Česká asociace studentů psychologie (foto archiv ČASP)

